

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 24 października 2023 r.

Poz. 9309

UCHWAŁA NR 24/1273/2023 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 11 października 2023 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr LXI/514/2023 Rady Gminy Kaźmierz z dnia 11 września 2023 r. w sprawie wprowadzenia opłaty targowej, w części obejmującej:

- w § 2 pkt 1 zd. 2;
- w § 4 ust. 5;
- załącznik Nr 1 do uchwały,

z powodu sprzeczności z przepisami wskazanymi w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tut. Izbie w dniu 13 września 2023 r., Rada Gminy Kaźmierz, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym, art. 15 ust. 1, art. 19 pkt 1 lit. a i pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa, wprowadziła na terenie Gminy Kaźmierz opłatę targową, ustaliłaienne stawki opłaty targowej, a także zarządziła pobór opłaty targowej w drodze inkasa, wyznaczyła inkasentów opłaty targowej oraz określiła wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do uchwały Nr LXI/514/2023 Rady Gminy Kaźmierz z dnia 11 września 2023 r. w sprawie wprowadzenia opłaty targowej, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 11 października 2023 r.

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Przepis art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że do wyłącznej kompetencji rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70) rada gminy może wprowadzić opłatę targową. Opłatę targową pobiera się od osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, dokonujących sprzedaży na targowiskach, z zastrzeżeniem ust. 2b.

Przepisem rangi ustawowej zawierającym upoważnienie dla rady gminy do uchwalania aktu prawa miejscowego w sprawie opłaty targowej jest art. 19 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Stosownie do art. 19 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy, w drodze uchwały, określa zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokość stawek opłaty targowej, z tym, że stawka opłaty targowej nie może przekroczyć 1.096,39 zł dziennie (por. pkt 3 tiret pierwsze obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 21 lipca 2023 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2024; M.P. 2023 r. poz. 774). Ponadto w myśl art. 19 pkt 2 ustawy rada gminy może zarządzić pobór opłat targowej w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Dziennie stawki opłaty targowej, obowiązujące na terenie Gminy Kaźmierz, Rada Gminy Kaźmierz określiła w § 2 uchwały, w następujący sposób:

1) 25,00 zł - przy sprzedaży dokonywanej na Targowisku Gminnym w Kaźmierzu za zajęcie jednego wydzielonego stanowiska;

2) 25,00 zł - przy sprzedaży dokonywanej na pozostałym terenie Gminy Kaźmierz.

Jednocześnie w § 2 pkt 1 zd. 2 uchwały Rada Gminy Kaźmierz postanowiła, że: *"Plan targowiska określa załącznik nr 1 do niniejszej uchwały."*

W ocenie Kolegium Izby określenie w badanej uchwale planu Targowiska Miejskiego w Kaźmierzu wykracza poza dyspozycję wynikającą ze wskazanych powyżej przepisów art. 19 pkt 1 lit. a i pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Plan targowiska gminnego może być natomiast określony w regulaminie tego targowiska, przyjętym przez radę gminy na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 4 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 11 ustawy o samorządzie gminnym.

Podobnie, zdaniem Kolegium Izby, poza zakres kompetencji przyznanych radzie gminy na podstawie ww. przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wykracza regulacja § 4 ust. 5 badanej uchwały, zgodnie z którą: *"Dowodem uiszczenia opłaty targowej jest pokwitowanie, wydane przez inkasenta, lub dowód wpłaty na konto."*

W oparciu o przepis art. 19 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy posiada kompetencje do określenia zasad ustalania i poboru opłaty targowej, terminu płatności opłaty targowej oraz wysokości stawek opłaty targowej. W ocenie Kolegium Izby określenie rodzajów dowodów uiszczenia opłaty targowej nie mieści się w żadnym ze wskazanych powyżej zagadnień pozostawionych radzie gminy do uregulowania w drodze uchwały. W szczególności kwestie te nie mieszczą się w pojęciu "zasad poboru" opłaty targowej, przez które rozumieć należy zagadnienia związane z techniką wpłacania i pobierania należności: gotówka, przelew, raty, itd. (por. R. Dowgier, L. Etel, G. Liszewski, B. Pahl [w:] R. Dowgier, L. Etel, G. Liszewski, B. Pahl, Podatki i opłaty lokalne. Komentarz, LEX/el. 2021, art. 19.).

W myśl art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483, z późn. zm.), organy samorządu terytorialnego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Kolegium Izby podkreśla, że realizując swoje kompetencje organ publiczny musi uwzględniać treść normy ustawowej. Odstąpienie od tej zasady z reguły stanowi istotne naruszenie prawa.

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych. W wyroku z dnia 8 maja 2013 r., sygn. akt II GSK 299/12, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że *"przepis ustawy ustanawiający upoważnienie do wydania aktu prawa miejscowego podlega ścisłej wykładni językowej i nie może prowadzić do objęcia zakresem upoważnienia materii w nim niewymienionych w drodze wykładni celowościowej. Organ samorządu terytorialnego wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia (...)"*.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
(-) Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.